

1. Obiekt

46/11

ŚCIANA KURTYNOWA przy północnym dziedzińcu
zespołu pałacowego - zachodnia

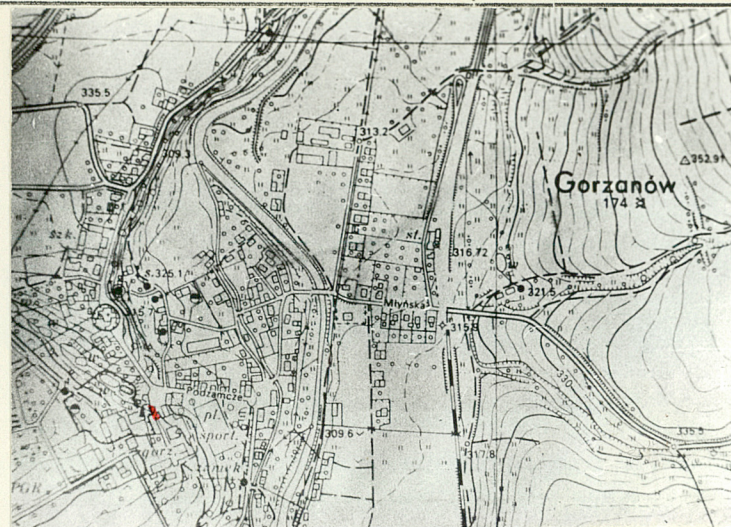
2. Czas powstania

2. lub 3. ćw.
XVII w.

3. Miejscowość

GORZANÓW

11

4. Adres

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo wałbrzyskie

gmina Bystrzyca Kłodzka

pow. wrocławski

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Arnoldisdorff,
Arnsdorff (do 1669r.),
GRAFENORT (do 1945r.)

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo wrocławskie

powiat Bystrzyca Kłodzka

8. Właściciel i jego adres

Urząd Gminny
Bystrzyca Kłodzka

9. Użytkownik i jego adres

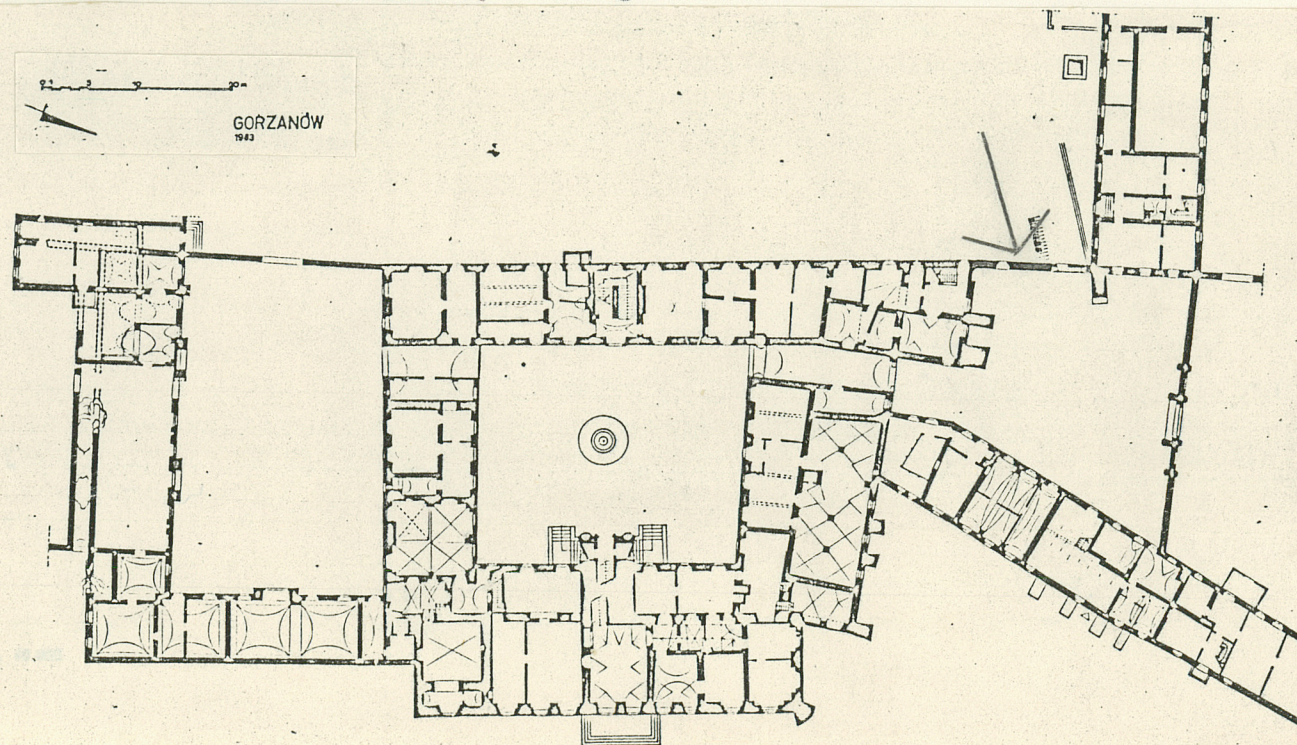
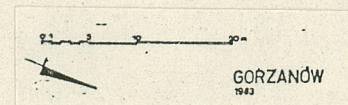
10. Rejestr zabytków

Nr 1033/wt data 10.09.1984

214/1030

fot.1 widok od wsch. - z dziedzińca wjazdowego

PLAN ZESPOŁU
1:800

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

Ściana kurtynowa powstała zapewne w 3. ćw. XVII w., w trakcie przebudowy zespołu pałacowego przeprowadzonej w latach 1653-1678 dla von Herbertsteinów przez Lorenzo Nicelo, a następnie Andrea Carove - Komasków z warsztatu Carlo Luragi.

Mogła jednak również być wzniesiona wcześniej, w 2. ćw. XVII w. przy rozbudowie zespołu dla Jana Arbogasta z Annabergu (właściciel od 1624 r.)

Zespół ma charakter wczesnobarokowy, jednak dekoracja ściany kurtynowej (podobnie jak inne elewacje zespołu) operuje formami utrzymanymi w tradycji renesansowej (sgraffitowe boniowanie, obramienia fasciowe).

W 1906 przeprowadzono gruntowną restaurację zespołu, co zapewne wiązało się z częściową rekonstrukcją dekoracji omawianej ściany kurtynowej.

13. Opis sylwetki, materiały i konstrukcja, rzuty, bryła, elewacje, wnętrza, wyposażenie, instalacje

Ściana kurtynowa łączy płd.-wsch. narożnik oficyny-browaru z płn.-zach. narożnikiem zachodniego skrzydła pałacu. Razem ze ścianą czołową browaru zamyka od zachodu nieregularny dziedziniec wjazdowy położony po płn. stronie pałacu i oddziela go od wielkiego prostokątnego dziedzińca gospodarczego po zach. stronie zespołu. Teren wznosi się w kierunku zachodnim - występuje różnica poziomów po obu stronach muru, a dojazd do bramy od strony zach. jest wcięty w stok (po jego płn. stronie mur oporowy).

Ściana murowana z nieregularnego kamienia łamanego; w sąsiedztwie otworu bramnego w staranniejszym układzie rzędowym z przekładaniem cegłą. Otwór bramy zwężony u dołu obijaczami kamiennymi, nakryty ceglanym łukiem koszowym (rozpiętość otworu ok. 370 cm). Wtórnie wybite drzwi w części płd. mają węgary i nadproże kamienne. Obramienia blend okiennych wykonane w tynku, ściana pokryta dekoracją sgraffitową. Korona muru kryta dachówką karpiówką.

Po stronie wsch. (wewnątrz dziedzińca płn.) na murze czytelne ślady piętrowej oficyny (nieistniejącej), która była wtórnie dostawiona do ściany szczytowej (płn.) zachodniego skrzydła pałacu.

Ściana pokryta jest z obydwo stron sgraffitowym boniowaniem z półksiężycowatymi nacięciami na boniach. Ma taką samą z obu stron formę 4-osiowej, 2-kondygnacyjnej fasady, artykułowanej (tylko w górnej kondygnacji) ślepymi obramieniami okiennymi w tynku. Ich fasciowa forma, a także boniowanie, są takie same jak w elewacjach innych obiektów zespołu. W dolnej kondygnacji znajduje się otwór bramny, nakryty łukiem koszowym, obramowany pseudorustykowym boniowaniem w nakrapianym tynku. Umieszczony jest po stronie płn. (przy ścianie dawn. browaru). Brama obecnie zamurowana cienką ścianką ceglana, obrzuconą tynkiem, z pozostawieniem przejścia-furtki. Po stronie płd. drzwi do nieistniejącej przybudówki (zachowane opierzone skrzydło drzwiowe), prowadzące z poziomu terenu po stronie zach. (ok. 1,5 m powyżej poziomu dziedzińca).

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
obiekt niekubaturowy		ogrodzenie dziedzińca	ogrodzenie dziedzińca
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)	
		Tynk zwietrzały. Brak dużej części tynku po stronie zach. Brak części obramień blend okiennych. Spadają dachówki z korony muru.	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie	
		Remont elewacji z częściową rekonstrukcją dekoracji. Zabezpieczenie korony muru.	

21. Akta archiwalne (rodzaj, akt, numer i miejsce przechowywania)

24. Uwagi różne

22. Bibliografia

patrz karta ewidencyjna zespołu pałacowego

25. Opracował

tekst Jarosław Dobrowolski, X 1983

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki Jarosław Dobrowolski, V 1983

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. Barbara Dobrowolska, V 1983

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

j.w.

27. Załączniki

wkładka nr 1 : rzut, sytuacja,
zdjęcia nr 2 - 5

1. Miejscowość

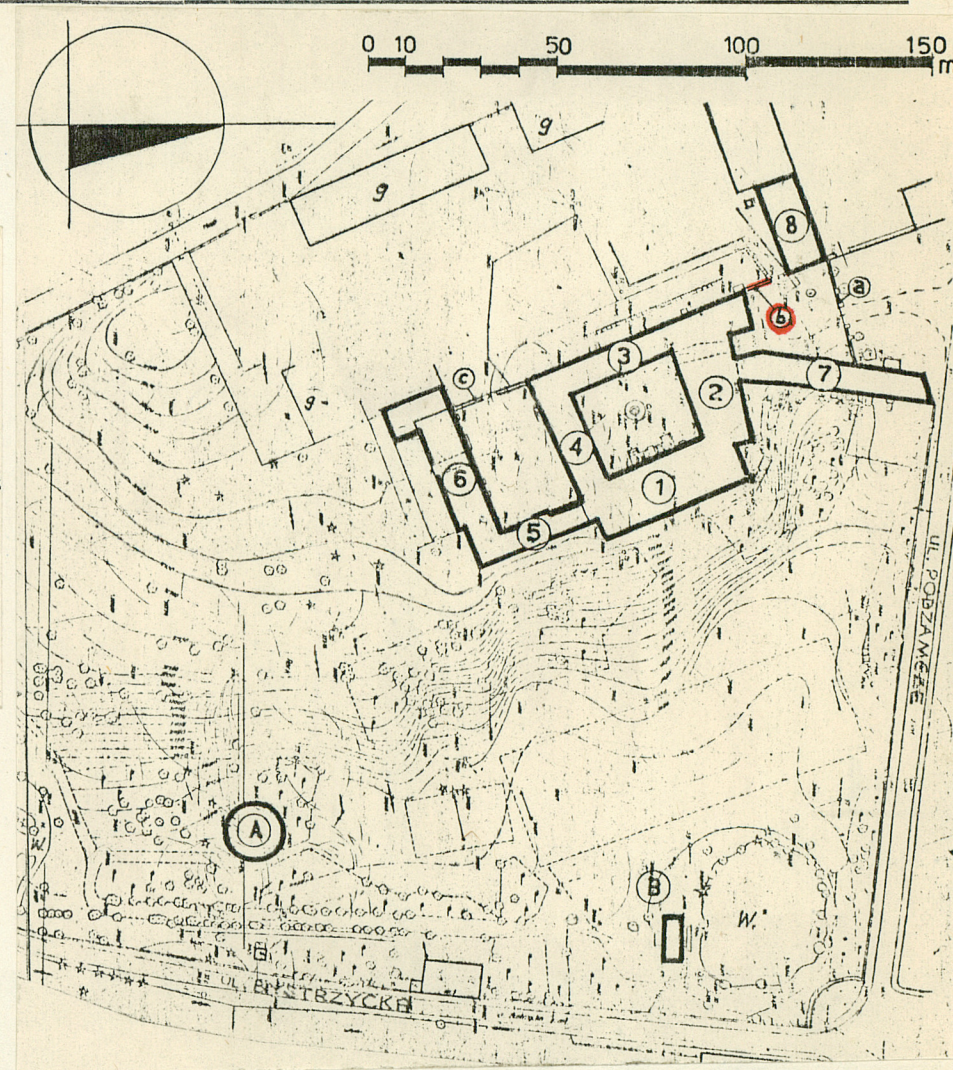
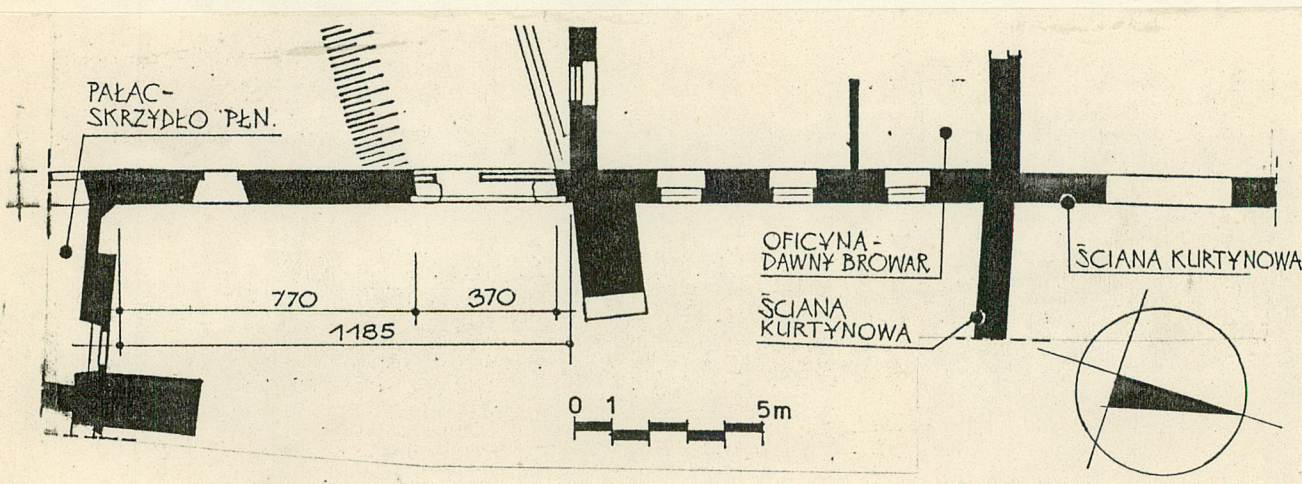
G O R Z A N Ó W

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

ŚCIANA KURTYNOWA przy
dziedzińcu płn. zespołu
pałacowego - zachodnia

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

RZUT 1:200 ; SYTUACJA 1:2000 ; ZDJĘCIA nr 2- 5

plany: Jarosław Dobrowolski , V 1983

Wkładkę założył: zdjęcia: Barbara Dobrowolska, V 1983

(Imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:

jed W.A. Olsztyn z. 135/S
OZGraf. Z.P. Ostróda z. 676 n. 40 000

- 1-4 - pałac- skrzydła wokół
głównego dziedzińca
- 5 - oficyna-stodoła
- 6 - oficyna-stajnia
- 7 - oficyna mieszkalna
- 8 - browar, obecnie gorzelnia

- a - ściana kurtynowa dziedzińca płn.
(z bramą główną)
- b - ściana kurtynowa dziedzińca płn.
(boczna)
- c - ściana kurtynowa dziedzińca płd.
- A - pawilon parkowy, tzw. grota
- B - pawilon parkowy, tzw. domek

fot.2 strona zachodnia
dziedzińca płn.- ściana
szczytowa browaru

fot.3 widok od strony
zachodniej

fot.4 brama - strona
wschodnia

fot.5 obramienie blendy -
- strona wschodnia